

Spild af Klosetspandenes Indhold, som de aandssvage efterlod paa Trapper og Gange, naar de bar Spandene ud. Hvad Kosten angaar, falder hendes Udtalelser ganske sammen med Fru X.'s. Dog bemærker hun, at Børnene aldrig saa Franskbrød eller Paalæg. Til „Karens Minde“ hører et mindre Landbrug, hvilket hidlokker Skarer af Fluor. En Del af Børnene var ved „Manchetter“ forhindrede i at føre Hænderne op til Ansigtet, og disse smaa Stakler var i Sommertiden et Offer for Fluorne, idet disse satte sig i Ansigtets Saar og forvoldte Barnet frygtelige Kvaler. Plejersken kunde ikke faa Tid til at hjælpe disse stakkels Børn.

Det var hendes Vidnesbyrd. Saa kommer der en Række supplerende Vidnesbyrd fra andre Damer, som jeg af Hensyn til Tiden ikke skal opholde det høje Ting med, og vedkommende skriver saa, at han agter at henvende sig til Myndighederne for at faa det forbedret.

Nu kunde man spørge: Er det sandt, er det virkelig rigtigt? Til alt Held har Sundhedsstyrelsen haft Lejlighed til at gøre sig bekendt med Forholdene og har i en Skrivelse af 27. September 1919 udtalt følgende: „I Anledning af Deres gennem Prof. X. modtagne Klage over Forholdene paa „Karens Minde“ skal Sundhedsstyrelsen meddele, at den har ladet denne Anstalt besigtige og fundet de fleste af Deres Klagepunkter bekræftede, samt at man har paatalt Manglerne overfor Bestyrelsen og anmodet Københavns Stadslæge om at have Tilsyn med Forholdene i Fremtiden.“

Nu kunde man sige: Saa er det maaske storartet. Men jeg har fra samme Værgeraadsmedlem modtaget et Brev af 5. November 1919, altsaa ganske nyt, hvori han supplerer sine Klager med en Række andre. Han gør f. Eks. opmærksom paa, at ved et Besøg af Læger i Foraaret 1919 paa „Karens Minde“ konstateredes det, at flere af Børnenes Journaler ikke havde været førte i en Aarrække. „7 à 8 Aar“ staar der i Parentes. Det er Fængselslæge, Dr. Riis, der har Ansvaret for det lægelige Tilsyn, og det meddeles etsteds skriftlig, at naar Lægen kommer, spørger han Plejemoderen, om der er noget, og faar regelmæssig det Svar, at der ikke er noget. Det hedder videre i Brevet: „I Foraaret 1918 døde 42 Børn paa „Karens Minde“ — der var den Dag, da jeg var derude, i alt 150 Alumner. „Naar Dødeligheden — der

blev saa stor, skyldtes det, efter samme Lægers Udsagn, de slette hygiejniske Forhold, der herskede derude“. Derefter kommer en Række Detailklager om Børn, der har faaet alt for haarde Slag. Man kan altsaa se, at Forholdene paa „Karens Minde“ har været forfærdende, og at der, saa længe Fængselslæge, Dr. Riis har Tilsynet og det dermed forbundne Ansvar, er Grund til at nære Frygt for, at Forholdene, hvad det medicinske angaar, ikke er fyldestgørende. Naturligvis har jeg ikke ved et Besøg kunnet konstatere, om alle Klagerne er rigtige, men jeg vil dog udtrykkelig føje til, at da jeg var der, var Anstalten ren at se paa. Der var rent i Stuerne, og det var kun Børnenes Opholdsstuer og de nævnte W.C'er, som i særlig Grad var mig paafaldende.

Hvad „Eggerødgaard“ angaar, skal jeg, fordi jeg har nævnt den, sige, at det forekommer mig, at der dér var meget bedre Tilstande. Jeg blev vist om dér af Prof. Friis, og jeg blev slaaet af, at han havde indgaaende Kendskab til hver enkelt Patient, saa om ham kan det ikke gælde, at han ikke har sine Journaler og sit Kendskab til Alumnerne i Orden.

Naar jeg har draget alt dette frem, er det, fordi jeg mener, at man ogsaa med Hensyn til Ledelsen af disse Anstalter begaar en Fejl. Hele Forsorgen for de aandssvage er ikke en Opdragervirksomhed i dette Ords almindelige Forstand. Det er ikke Skolemænd og forhenværende Skolemænd, der skal have Ledelsen her. Det er en medicinsk-hygiejnisk Virksomhed, og derfor er det mit Standpunkt, at Aandssvageanstalterne helt og holdent bør gaa over til Statsdrift, og at der i Spidsen for dem bør stilles sagkyndige Læger med fuldt Ansvar overfor Offentligheden. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem fra Middelfart (Slengerik) i, at her trænges til meget betydelige Bevillinger. Det kan ikke nytte at slaa den Sag hen med, at Staten er i vanskelige økonomiske Forhold. Ærede Medlemmer vil sikkert give mig Ret i, at det er ganske forkasteligt, at der i dette Øjeblik alene paa Øerne, fraregnet de fynske, findes 500 aandssvage, som ikke kan faa Plads. Der er ganske vist omtrent opført Plads til 170, og der er planlagt Plads til Resten af de 500. Men det varer saa mange Aar, inden det er færdigt, at der til den Tid, er jeg overbevist om, paa ny er 500 paa Ekspektancelisten, fordi Erkendelsen af Aandssvagheden og dens Betydning stadig vokser. Hvordan det er i Jylland, har jeg ikke undersøgt, men jeg for-